

[Szczenia \(https://www.mp.pl/szczepienia/\)](https://www.mp.pl/szczepienia/) ▶ [Aktualności \(https://www.mp.pl/szczepienia/aktualnosci\)](https://www.mp.pl/szczepienia/aktualnosci/) ▶ GIS bierze się za szczepienia

GIS bierze się za szczepienia

22.01.2025

Małgorzata Solecka

W drugiej połowie lutego ruszy zapowiadana przez Głównego Inspektora Sanitarnego (GIS) dr. Pawła Grzesiowskiego weryfikacja kart szczepień dzieci i młodzieży. Inspektorzy sanitarni odwiedzą w tym celu wszystkie punkty szczepień w Polsce i sprawdzą, ile dzieci jest zaszczepionych w poszczególnych rocznikach przeciw chorobom ujętym w obowiązkowym Programie Szczepień Ochronnych (PSO).

- Weryfikacja obejmie ok. 7,5 mln dzieci i młodzieży i będzie prawdopodobnie ostatnim działaniem dotyczącym papierowej dokumentacji szczepień
- Działania inspektorów sanitarnych mogą ujawnić ogromny problem kilkuset tysięcy dzieci, które „zniknęły” z systemu
- W 2023 r. odnotowano w Polsce ponad 87 000 odmów szczepień obowiązkowych, jednak dane, które przyniesie kontrola, mogą być bardziej „okazałe”
- Opublikowany w listopadzie 2024 r. raport NIK obnażył słabości nadzoru nad realizacją obowiązkowych szczepień
- Rok 2024 był rekordowy pod względem zachorowań na krztusiec – zgłoszono 32 430 przypadków

W poniedziałek dr Paweł Grzesiowski, GIS potwierdził zapowiedzi, przedstawione m.in. w rozmowie z Medycyną Praktyczną: inspekcja sanitarna przeprowadzi weryfikację stanu zaszczepienia młodych Polaków. – Celem kontroli będzie weryfikacja kart szczepień obowiązkowych, byśmy mogli odpowiedzieć na pytanie, ile dzieci w Polsce jest zaszczepionych w poszczególnych rocznikach przeciwko 13 chorobom zakaźnym, które są objęte obowiązkowym kalendarzem szczepień – powiedział podczas konferencji prasowej. Weryfikacja obejmie ok. 7,5 mln dzieci i młodzieży i będzie prawdopodobnie ostatnim działaniem dotyczącym papierowej dokumentacji szczepień. Jest bowiem nadzieja, że jeszcze w tym roku elektroniczna karta szczepień obejmie też szczepienia obowiązkowe (na razie dotyczy tylko zalecanych).

Dr Grzesiowski przyznał, że działania inspektorów sanitarnych mogą ujawnić ogromny problem kilkuset tysięcy dzieci, które „zniknęły” z systemu. – Po analizie danych jednego z województw wiemy, że z systemu znika ok. 5% dzieci. Oznacza to, że nie ma ich kart szczepień, nie wiemy, czy były zaszczepione, czy nie. Być może wyjechały za granicę. Spodziewamy się w związku z tym sporej pracy, bo będziemy musieli próbować te dzieci odnaleźć – powiedział szef GIS. Nie oznacza to, że wszystkie te dzieci są nieszczepione, problemem jest już sama niewiadoma. Kontrola inspekcji sanitarnej ma też zidentyfikować dzieci, które nie były szczepione ze względów zdrowotnych i choć przeciwskażeń już teraz nie mają, to nadal nie są szczepione, a także te, których rodzice nie szczepią ich z powodów innych niż zdrowotne (niekoniecznie tym powodem, jak podkreślał GIS, musi być zdecydowanie antyszczepionkowe nastawienie). Jednym z powodów, dla których rodzice mogą mieć problem z decyzją o zaszczepieniu dziecka jest fakt, że zniknęły konsultacyjne punkty szczepień, czyli poradnie specjalistyczne, w których lekarze zajmowali się indywidualnymi przypadkami – np. dzieci, u których po szczepieniu wystąpiły poważne NOP. Jak mówił GIS, w każdym województwie powinna działać przynajmniej jedna taka poradnia.

Jak przypomniał dr Paweł Grzesiowski, w 2023 roku odnotowano w Polsce ponad 87 000 odmów szczepień obowiązkowych, jednak – w jego ocenie – ta liczba nie oddaje rzeczywistości i dane, które przyniesie kontrola kart szczepień, mogą być jeszcze bardziej „okazałe”. – Nie wiemy, ile tych dzieci udało się zaszczepić w międzyczasie. Będziemy te dane weryfikować i liczymy na to, że po kontroli będziemy w stanie odpowiedzieć na pytanie, ile dzieci w Polsce jest niezaszczepionych – przekazał.

Odpowiedź obejmie jednak tylko dzieci urodzone w Polsce – bo one mają założone w szpitalu karty szczepień. **Odpowiadając na nasze pytanie, dotyczące przede wszystkim młodych uchodźców z Ukrainy, dr Grzesiowski przyznał, że ustalenie i monitorowanie stanu zaszczepienia dzieci-cudzoziemców, które po 3 miesiącach pobytu w Polsce podlegają obowiązkowi szczepienia, nie jest zadaniem prostym i wymaga wypracowania nowych rozwiązań.**

Opublikowany w listopadzie 2024 roku raport Najwyższej Izby Kontroli (NIK) obnażył słabości nadzoru nad realizacją obowiązkowych szczepień dzieci i młodzieży, a jedna z konkluzji raportu wskazywała na zagrożenie wybuchem ognisk epidemicznych w związku ze zmniejszającą się odpornością populacyjną (przez coraz większą liczbę uchyleń od szczepień). Zmniejszenie odporności populacyjnej obserwujemy już w przypadku krztuśca. Zapytaliśmy GIS o losy zapowiadanego w drugiej połowie grudnia 2024 roku tzw. pakietu antykrztuścowego, który zakłada m.in. podanie dodatkowej dawki szczepionki w 18.–19. roku życia, a także, między innymi, ułatwienia w dostępie do szczepień dla dorosłych (by mogły być wykonywane również w aptekach; GIS proponuje „pakiet antykrztuścowy” (<https://www.mp.pl/szczepienia/aktualnosci/369617,gis-proponuje-pakiet-antykrztuscowy>)). Dr Grzesiowski wyjaśnił, że dokument w tej sprawie przyjęła Rada sanitarno-epidemiologiczna i został przekazany do Ministerstwa Zdrowia (MZ). – Te propozycje wiążą się również z decyzjami finansowymi – podkreślił, dodając, że rozmowy na ten temat będą się toczyć zarówno z Departamentem Zdrowia Publicznego MZ, jak i z kierownictwem NFZ.

Rok 2024 był rekordowy pod względem zachorowań na krztusiec – zgłoszono 32 430 przypadków. Również w styczniu, choć nie ma jeszcze danych, obserwowane są liczne przypadki tej choroby.

Zobacz także

Czy dopuszcza się wcześniejsze podanie szczepionki przeciwko krztuścowi dzieciom w 6.-14. roku życia?

(https://www.mp.pl/szczepienia/ekspert/blonica_tezec_krztusiec/dtp-schemat/370918,czy-dopuszcza-sie-wczesniejsze-podanie-szczepionki-przeciwko-krztuscowi-dzieciom-w-6-14-roku-zycia)

Jak w warunkach POZ, w obecnej sytuacji epidemicznej, postępować z dziećmi z podejrzeniem krztuśca?

(https://www.mp.pl/szczepienia/ekspert/blonica_tezec_krztusiec/dtp-diagnostyka/370903,jak-w-warunkach-poz-w-obecnej-sytuacji-epidemicznej-postepowac-z-dziecmi-z-podejrzeniem-krztusca)

Przechorowanie krztuśca a szczepienie przeciwko krztuścowi

(https://www.mp.pl/szczepienia/ekspert/blonica_tezec_krztusiec/dtp-schemat/370660,przechorowanie-krztusca-a-szczepienie-przeciwko-krztuscowi)